

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 161/21
Luxembourg, 22. september 2021

Sodba v združenih zadevah T-639/14 RENV, T-352/15 in T-740/17
DEI/Komisija

Splošno sodišče je razglasilo ničnost odločb, s katerimi je Komisija ugotovila, da arbitražna odločba, ki določa domnevno ugodnejšo ceno električne energije, ne vsebuje dodelitve prednosti proizvajalki aluminija, družbi Mytilinaios

Komisija je morala skrbno, zadostno in popolno preučiti morebiten obstoj državne pomoči z zapletenimi ekonomskimi in tehničnimi presojami

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (v nadaljevanju: DEI), ki je proizvajalka in dobaviteljica električne energije s sedežem v Atenah (Grčija) in ki jo nadzira grška država, je s svojo največjo stranko Mytilinaios AE – Omilos Epicheiriseon, nekdanja Alouminion tis Ellados VEAE s sedežem v Marousi (Grčija) (v nadaljevanju: Mytilinaios), v dolgotrajnem sporu glede cene dobave električne energije, ki naj bi nadomestila ugodnejšo ceno, do katere je bila upravičena družba Mytilinaios in ki izhaja iz sporazuma, ki je bil podpisan leta 1960, vendar je potekel leta 2006.

Stranki sta se v okviru arbitražnega sporazuma, podpisanega 16. novembra 2011, dogovorili, da bosta razreševanje spora zaupali Rythmistiki Archi Energeias (grški regulativni organ za energijo, Grčija; v nadaljevanju: RAE), pri katerem je na podlagi grškega zakona ustanovljeno stalno arbitražno sodišče (v nadaljevanju: arbitražno sodišče).

Arbitražno sodišče je z odločbo z dne 31. oktobra 2013 (v nadaljevanju: arbitražna odločba) določilo ceno energije za družbo Mytilinaios (v nadaljevanju: zadevna cena). Tožbo, ki jo je družba DEI vložila zoper to arbitražno odločbo, je Efeteio Athinon (pritožbeno sodišče v Atenah, Grčija) zavrnilo.

V tem okviru je družba DEI pri Komisiji vložila dve pritožbi, v katerih je trdila, najprej, da sta RAE in nato arbitražno sodišče družbi Mytilinaios dodelila nezakonito državno pomoč, ker je morala zaradi zadevne cene tej družbi dobavljati električno energijo po ceni, nižji od njenih stroškov in torej od tržne cene. Komisija je z dopisom z dne 12. junija 2014, ki ga je podpisal vodja enote Generalnega direktorata (GD) za konkurenco (v nadaljevanju: sporni dopis), družbo DEI obvestila o ustavitvi postopka z njenima pritožbama. Po mnenju Komisije zadevna cena ne pomeni državne pomoči, ker merili pripisljivosti in prednosti nista izpolnjeni, zaradi česar ni bilo treba začeti formalnega postopka preiskave, določenega v členu 108(2) PDEU.

Družba DEI je na podlagi tega dopisa pri Splošnem sodišču vložila tožbo, vpisano pod opravilno številko T-639/14, s katero je predlagala razglasitev ničnosti sklepa o ustavitvi postopka, ki jo ta dopis vsebuje.

Komisija je med tem postopkom z odločbo z dne 25. marca 2015¹ (v nadaljevanju: prva izpodbijana odločba) sporni dopis odpravila in ga nadomestila. V tej odločbi je menila, da arbitražna odločba ne pomeni dodelitve državne pomoči v korist družbe Mytilinaios, predvsem zato, ker je družba DEI s tem, da je njun spor prostovoljno predložila arbitraži, izkazala ravnanje preudarnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, in zato ne pomeni prednosti.

¹ Odločba C(2015) 1942 final z dne 25. marca 2015 (zadeva SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Grčija – zatrjevana državna pomoč, dodeljena družbi Alouminion SA v obliki cen električne energije, nižjih od stroškov na podlagi arbitražne odločbe).

Družba DEI je pozneje pri Splošnem sodišču vložila tožbo, vpisano pod opravilno številko T-352/15, s katero je predlagala razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe.

Splošno sodišče je s sklepom z dne 9. februarja 2016 ugotovilo, da se postopek s tožbo v zadevi T-639/14 ustavi. Sodišče,² ki je odločalo o pritožbi, je ta sklep vseeno razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje Splošnemu sodišču, pri katerem je bila ta zadeva vpisano pod opravilno številko T-639/14 RENV.

Komisija je 14. avgusta 2017 sprejela drugo odločbo (v nadaljevanju: druga izpodbijana odločba),³ s katero je razveljavila in nadomestila tako sporni dopis kot prvo izpodbijano odločbo. Ta druga odločba se je opirala na enake razloge, kot so bili navedeni v prvi izpodbijani odločbi, in potrjuje, da arbitražna odločba ne vsebuje dodelitve državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

Družba DEI je zoper to drugo odločbo pri Splošnem sodišču ponovno vložila ničnostno tožbo, ki je bila vpisana pod opravilno številko T-740/17.

Tretji razširjeni senat Splošnega sodišča je po združitvi treh nerešenih zadev ugodil trem tožbam, ki jih je vložila družba DEI, in razglasil ničnost spornega dopisa ter prve in druge izpodbijane odločbe (v nadaljevanju skupaj: izpodbijani akti). Splošno sodišče je v sodbi podalo pojasnila glede opredelitve vlagatelja pritožbe kot „zadevne stranke“, ki ima procesno upravičenje zoper odločbo Komisije o nenasprotovanju državnemu ukrepu na podlagi prava državnih pomoči. V sodbi je z vsebinskega vidika pojasnjen tudi obseg obveznosti Komisije, da preveri, ali je arbitražno sodišče, ki ima pooblastila, ki so primerljiva pooblastilom rednega državnega sodišča, dodelilo prednost v smislu prava državnih pomoči s tem, da je določilo ceno dobave električne energije, ki morebiti ne ustreza tržni ceni.

Presoja Splošnega sodišča

Glede dopustnosti tožbe v zadevi T-740/17, ki je bila preučena na prvem mestu, je Splošno sodišče navedlo, da ima druga izpodbijana odločba zavezujoče pravne učinke za družbo DEI. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča ima namreč odločba, s katero je ugotovljeno, da pomoč ne obstaja, in s katero Komisija konča predhodno fazo preučitve, zavezujoče pravne učinke tudi za zadevno stranko. Splošno sodišče je v zvezi s tem dodalo, da ima družba DEI s tem, da je navedla, da je zadevna cena pomoč, ki je prepovedana s členom 107(1) PDEU in ki vpliva na njene gospodarske interese, status „zadevne stranke“ v smislu člena 108(2) PDEU in člena 1(h) Uredbe o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 PDEU,⁴ ki ji izpodbijani akti, s katerimi je končan postopek v zvezi s pritožbama, onemogočajo predložitev stališč v formalnem postopku preiskave.

Tako je tožba družbe DEI, ker se z njo želi doseči varstvo procesnih jamstev, ki bi jih kot zadevna stranka imela v primeru začetka formalnega postopka preiskave na podlagi člena 108(2) PDEU, dopustna. Splošno sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da je namen razlogov za razglasitev ničnosti, na katere se je sklicevala družba DEI, namreč navajati obstoj dvomov⁵ ali resnih težav, zaradi katerih bi morala Komisija uvesti formalni postopek preiskave.

Splošno sodišče je v zvezi z vsebinskim vprašanjem, ali bi morala Komisija pri presoji pritožb, ki jih je vložila družba DEI, imeti resne dvome ali težave, zavrnilo trditve Komisije, da bi se poučen zasebni vlagatelj, ki bi se znašel v položaju družbe DEI, odločil za arbitražo in bi sprejel veljavno ceno, ki bi jo določilo arbitražno sodišče, sestavljeno iz strokovnjakov, katerih diskrecijska pravica je omejena s parametri, ki so primerljivi tistim iz arbitražnega sporazuma, zaradi česar določitev

² Sodba z dne 31. maja 2017, *DEI/Komisija* (C-228/16 P, EU:C:2017:409).

³ Odločba C(2017) 5622 final z dne 14. avgusta 2017 (zadeva SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Grčija – Domnevna državna pomoč, dodeljena družbi Alouminion SA v obliki cen električne energije, nižjih od stroškov na podlagi arbitražne odločbe).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL 2015, L 248, str. 9).

⁵ V smislu člena 4(3) in (4) Uredbe o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 PDEU.

zadevne cene s strani arbitražnega sodišča ni mogla povzročiti dodelitve prednosti družbi Mytilinaios.

Glede tega je Splošno sodišče potrdilo, da je treba arbitražno sodišče, ki odloča v skladu z zakonom določenim arbitražnim postopkom in s pravno zavezujočo odločbo določi ceno električne energije, opredeliti kot organ, ki izvaja pristojnost, ki spada v prerogative javne oblasti, pri čemer se upošteva njegova narava, okvir, v katerega se umešča njegova dejavnost, njegov cilja in zanj veljavna pravila, v skladu s katerimi je zoper njegove odločbe, ki postanejo pravnomočne in so izvršilni naslov, mogoče vložiti pravno sredstvo pred nacionalnimi sodišči. Arbitražno sodišče je zato mogoče enačiti z rednim državnim sodiščem.

Ob tem lahko ob upoštevanju razdelitve pristojnosti med nacionalnimi sodišči in Komisijo na področju nadzora državnih pomoči nacionalna sodišča sama kršijo obveznosti, ki jih imajo na podlagi člena 107(1) in člena 108(3) PDEU, in tako omogočijo dodelitev ali nadaljujejo dodelitev nezakonite pomoči oziroma za to celo postanejo instrument, kar spada v nadzorno pristojnost Komisije.

Da bi lahko odpravila vsakršen dvom ali resno težavo glede vprašanja, ali zadevna cena, določena z arbitražno odločbo, pomeni prednost v smislu člena 107(1) PDEU, je Komisija morala torej opraviti nadzor nad tem, ali nepriglašen državni ukrep – kot je ta cena – ki pa ga izpodbija vlagatelj pritožbe, izpolnjuje pojem državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, vključno z merilom prednosti. Ta nadzor terja zapletene ekonomske presoje, zlasti v zvezi s skladnostjo navedene cene z običajnimi tržnimi pogoji.

Komisija je s tem, da je svojo analizo omejila na vprašanje, ali bi se zasebni gospodarski subjekt podvrget arbitraži, ki jo je sprejela družba DEI, te zapletene presoje prenesla na grške organe, s čimer je kršila lastno obveznost nadzora. Poleg tega bi morala Komisija glede na informacije, ki jih je družba DEI predložila v upravnem postopku, opraviti lastno analizo vprašanja, ali je bila metoda določitve stroškov družbe DEI, kot jo je uporabilo arbitražno sodišče, ustrezna in dovolj verjetna, da bi dokazala, da je bila zadevna cena v skladu z običajnimi tržnimi pogoji.

Ker Komisija v drugi izpodbijani odločbi ni izpolnila zahtev nadzora, ki jih ima, je Splošno sodišče ugotovilo, da bi morala imeti resne težave ali dvome, zaradi katerih bi bilo treba uvesti formalni postopek preiskave. Splošno sodišče je tako ugodilo tožbi v zadevi T-740/17 in drugo izpodbijano odločbo razglasilo za nično.

Ker je bila tako druga izpodbijana odločba razglašena za nično in neveljavno, ta ne more razveljaviti in nadomestiti niti prve izpodbijane odločbe niti spornega dopisa. Zato je tožba za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe ostala predmetna.

Glede na skoraj enako vsebino prve in druge izpodbijane odločbe je Splošno sodišče iz istih razlogov ugodilo tožbi v zadevi T-352/15 in prvo izpodbijano odločbo razglasilo za nično. Ker ta ne more več razveljaviti in nadomestiti spornega dopisa, je zadeva T-639/14 RENV prav tako ostala predmetna.

Splošno sodišče je po tem, ko je tožbo v zadnjenavedeni zadevi razglasilo za dopustno, ugotovilo, da sporni dopis, ki pomeni dokončno stališče služb Komisije glede pritožb družbe DEI s tem, da ustavlja postopke v zvezi z njimi, vsebuje formalno napako, saj bi ga morala sprejeti Komisija kot kolegijski organ in ne vodja oddelka GD za konkurenco, zaradi česar je Komisija ta dopis sama razveljavila in ga nadomestila. Splošno sodišče je poleg tega potrdilo, da bi Komisija morala imeti resne težave ali dvome glede obstoja državne pomoči ali vsaj, da ni bila upravičena odpraviti takih dvomov, ker naj arbitražne odločbe ne bi bilo mogoče pripisati grški državi. Splošno sodišče je namreč s tem, da je opozorilo, da je arbitražna odločba po svoji naravi in pravnih učinkih primerljiva s sodbami rednega grškega sodišča, tako da jo je treba opredeliti kot oblastveni akt, poudarilo, da je družba DEI pravno zadostno dokazala to pripisljivost.

Ker je Splošno sodišče ugodilo tretji tožbi, je torej tudi sporni dopis razglasilo.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničn. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793